

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ-4101-05-08/2012

Rzeszów, dnia sierpnia 2012 r.

P/12/168

Pan
Andrzej Chrabąszcz
Starosta
Powiatu Mieleckiego

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2012 r. poz. 82), zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli, Delegatura w Rzeszowie, przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Mielcu kontrolę opracowywania i wydawania przez Starostę Powiatu Mieleckiego pozwoleń zintegrowanych oraz przeprowadzania analiz i kontroli przestrzegania warunków w nich określonych, dotyczącą lat 2008-2012 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 18 lipca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Starosty w zakresie objętym kontrolą, pomimo stwierdzonych uchybień, niemających istotnego wpływu na kontrolowaną działalność.

W związku z ustaleniami kontroli, Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że pomimo określonego ustawowo obowiązku, Starosta nie przeprowadzał kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie wynikającym z udzielonych pozwoleń zintegrowanych.

W kontroli ustalono, iż zadania dotyczące pozwoleń zintegrowanych realizował zespół pracowników Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Wodnej Starostwa, zwanego dalej Wydziałem. Organizacja tego Wydziału w zbadanym zakresie była prawidłowa, a jego pracownicy byli odpowiednio przygotowani do realizacji zadań, w tym poprzez udział w szkoleniach z zakresu ochrony środowiska.

W kontroli ustalono, że na terenie powiatu mieleckiego funkcjonowało 11 instalacji na podstawie udzielonych przez Starostę pozwoleń zintegrowanych, z których 6 stanowiły: *instalacje do produkcji wyrobów ceramicznych za pomocą wypalania o zdolności produkcyjnej ponad 75 ton na dobę lub pojemności pieca przekraczającej 4 m³ i gęstości ponad 300 kg wyrobu na m³ pieca* (cegielnie). Wszystkie 11 instalacji uzyskało pozwolenia zintegrowane przed dniem 1 stycznia 2008 r. – ostatnie 2 decyzje 19 listopada 2007 r.

W okresie objętym kontrolą Starosta wydawał wyłącznie decyzje w sprawie zmian pozwoleń zintegrowanych. Było to 5 decyzji, z których 2 dotyczyły istotnych zmian instalacji w rozumieniu art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.), zwanej dalej POŚ. Wystąpienie przez prowadzących instalację z wnioskiem o zmianę pozwolenia zintegrowanego w 3 przypadkach było następstwem zmian w instalacji. Z kolei w 2 przypadkach (fermy drobiu) było to spowodowane wynikami kontroli Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (PWIOŚ), które wykazały że instalacje nie spełniały warunków pozwolenia w zakresie rodzaju i ilości wytwarzanych odpadów.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Starostwa rzetelnie przeprowadził postępowania w sprawie zmian pozwoleń zintegrowanych. Wnioski dotyczące istotnych zmian instalacji oraz decyzje wydane w tych sprawach zawierały niezbędne elementy, mające związek z planowanymi zmianami, wymagane przepisem art. 215 ust. 2 POŚ. W szczególności decyzje określały wymagania, o których mowa w art. 188 i 211 POŚ, mające związek ze zmianami. Wszystkie decyzje zmieniające pozwolenia zintegrowane zawierały elementy prawidłowej decyzji administracyjnej, określone przepisem art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.). Decyzje w sprawach pozwoleń zintegrowanych podpisywał Dyrektor Wydziału, dysponując stosownym upoważnieniem do ich wydawania w imieniu Starosty.

Jeżeli zmiana pozwolenia związana była z istotną zmianą instalacji, Starosta wydawał decyzję w terminie określonym przepisem art. 209 ust. 2 POŚ, tj. w ciągu 6 miesięcy od dnia

złożenia wniosku. W pozostałych przypadkach decyzje wydawano z zachowaniem terminów załatwienia sprawy, określonych w art. 35 *Kodeksu postępowania administracyjnego*. W przypadku postępowania, w którym było to wymagane, dokonano uzgodnienia decyzji z PWIOŚ w trybie art. 211 ust. 3a POŚ.

W przypadkach braku wniosku, w tym w zakresie wymaganych opłat rejestracyjnej i skarbowej, organ wzywał wnioskodawcę do ich uzupełnienia. W jednym przypadku przeprowadzona w Wydziale analiza wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego doprowadziła do stwierdzenia, że planowana jest istotna zmiana instalacji, podczas gdy wnioskodawca stał na stanowisku, że chodzi o zmianę nieistotną.

W Starostwie właściwie zweryfikowano kwoty opłat rejestracyjnej i skarbowej. Zostały one wniesione przez wnioskodawców w prawidłowej wysokości, wynikającej odpowiednio z przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2002 r. *w sprawie wysokości opłat rejestracyjnych* (Dz.U. Nr 190, poz. 1591) i ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. *o opłacie skarbowej* (Dz.U. Nr 225, poz. 1635 ze zm.).

Starosta w każdym przypadku zmiany pozwolenia zintegrowanego niezwłocznie przysyłał do Ministerstwa Środowiska w trybie art. 211 ust. 4 POŚ kopię wydanej decyzji wraz z wersją elektroniczną. Również zapisy wniosków o wydanie takich decyzji były przekazywane do Ministerstwa Środowiska, z powołaniem na art. 209 ust. 1 POŚ, niezwłocznie po stwierdzeniu kompletności złożonych wniosków.

Informacje o złożeniu wniosku oraz wydanych decyzjach przekazywano również do właściwych miejscowo organów samorządu gminnego oraz PWIOŚ. Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że działanie takie stanowiło także element dobrej współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska na terenie powiatu mieleckiego. Jednocześnie Izba zauważa, że organem ochrony środowiska, zainteresowanym - ze względu na ustawowe kompetencje - otrzymaniem decyzji w sprawach pozwoleń zintegrowanych, jest również marszałek województwa. Organ ten m.in. prowadzi wojewódzką bazę danych o odpadach, o której mowa w art. 37 ust. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz.U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 ze zm.). Pozwolenie zintegrowane, w związku z treścią art. 182 POŚ, zastępuje pozwolenie na wytwarzanie odpadów, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy *o odpadach*, podlegające przekazaniu marszałkowi w trybie art. 18 ust. 4 tejże ustawy.

Starosta co do zasady zapewnił udział społeczeństwa w 2 postępowaniach, w których było to wymagane z uwagi na istotną zmianę instalacji. Stwierdzonym w kontroli wyjątkiem

było określenie w jednym przypadku terminu na składanie uwag i wniosków na 14 zamiast 21 dni, co stanowiło uchybienie wobec wymogu określonego przepisem art. 32 ust. 1 pkt 1 POŚ.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że Starosta rzetelnie zrealizował zadania określone przepisem art. 216 ust. 1 POŚ, dotyczące przeprowadzenia analizy wydanego pozwolenia zintegrowanego co najmniej raz na 5 lat. Przedmiotowym analizom poddano wszystkie pozwolenia zintegrowane, dla których w okresie objętym kontrolą upływał termin 5 lat od ich wydania. Wyniki analizy zostały udokumentowane protokołami. Z 4 sporządzonych protokołów, 3 przesłano do Ministerstwa Środowiska. W jednym przypadku, wskutek przeoczenia, protokół nie został przekazany. Wskutek przeprowadzonych analiz nie stwierdzono konieczności zmiany pozwolenia zintegrowanego.

W kontroli ustalono, iż Starosta nie planował i nie przeprowadzał kontroli dotyczących pozwoleń zintegrowanych, pomimo iż w art. 379 ust. 1 POŚ określono zadania w zakresie sprawowania kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym jego właściwością. Było to wyjaśniane m.in. brakiem stosownego zaplecza technicznego (laboratorium). Najwyższa Izba Kontroli zwraca jednak uwagę, że realizacji powyższego obowiązku nie mogą zastępować czynności związane ze zmianą pozwoleń zintegrowanych lub też ich analizą w trybie art. 216 POŚ. Ponadto, Starosta nie występował do PWIOŚ o przeprowadzenie lub udostępnienie wyników kontroli tych instalacji, dla których wyników kontroli nie otrzymał z inicjatywy tego organu.

W kontroli ustalono, że nie wystąpiły przypadki wydania przez Starostę innego rodzaju pozwolenia na korzystanie ze środowiska wobec zaistnienia przesłanki do wydania pozwolenia zintegrowanego. Nie zaistniały również okoliczności wymagające wydania przez Starostę decyzji w sprawie cofnięcia, ograniczenia lub wygaśnięcia pozwolenia zintegrowanego.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli prawidłowej, co do zasady, realizacji skontrolowanych zadań sprzyjały również przyjęte w Starostwie rozwiązania organizacyjne kontroli wewnętrznej, a następnie także kontroli zarządczej. Nie zmienia tego ustalenie kontroli, że procedury kontroli zarządczej zostały sformalizowane dopiero po upływie roku od daty wejścia w życie przepisów regulujących zasady kontroli zarządczej, tj. art. 68-71 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.).

Podkreślenia wymaga także zainteresowanie Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu kwestią terminowości wydawania pozwoleń zintegrowanych, podczas kontroli przeprowadzonej w roku 2011.

Stosownie do art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego Pan Starosta ma prawo złożenia do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń.